

**Győri Szolgáltatási SZC Baross Gábor Két Tanítási Nyelvű
Közgazdasági és Ügyviteli Szakgimnáziuma**

Cím: 9024 Győr, Bem tér 20-22.

☎: 96/519-373, 20/803-5624

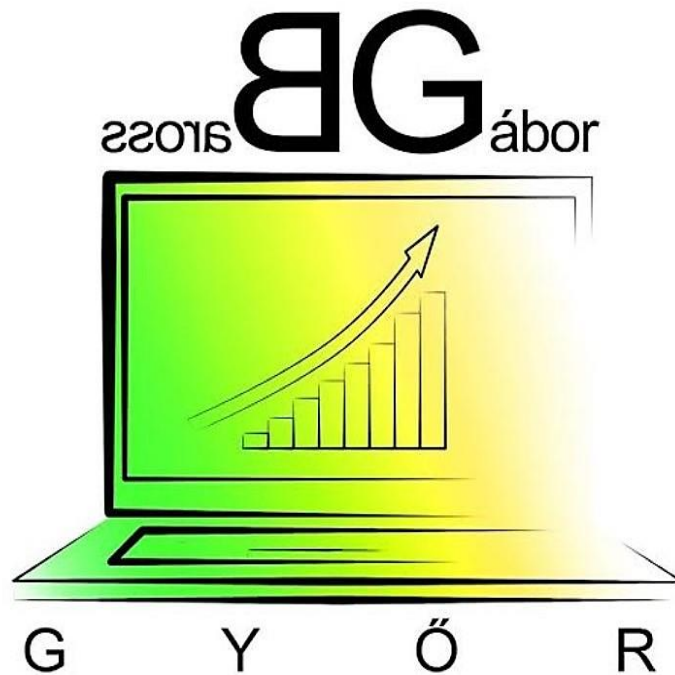
Fax: 96/526-893

OM-azonosító: 203038

Honlap: www.barossgyor.hu

E-mail: barossgyor@gmail.com

HELYI TANTERV

NÉMET NYELV (FŐNYELV, KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS)

1. Bevezetés

A célnyelv oktatásának alapvető célja – a KER-rel összhangban – a tanulók célnyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek minden tevékenységhez, így a nyelvi kommunikációhoz is elengedhetetlenek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik a célnyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, amelyek szintén erősíthetik a motivációt. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatás az idegen nyelvi képzés kiemelten kezelt, speciális területe, ahol a célnyelv tanulása és a célnyelven történő tanulás egyidejűleg történik. Ez a komplex képzési forma az átlagnál nagyobb terhet ró a tanulókra, ezért csak azoknak a tanulóknak javasolt, akik tudják vállalni az ezzel járó extra terhelést.

Ennek a képzési formának a legfőbb célja az, hogy az általános iskolában a nyelvtanulással kapcsolatban kialakult pozitív attitűdöt megerősítse, biztosítsa a célnyelv minél magasabb szintű elsajátítását, és megalapozza a további nyelvek sikeres tanulását. Ehhez szükséges a folyamatos megerősítés, a pozitív tanári visszajelzés, amely fokozza a tanulók önbizalmát, így magabiztosabban vesznek részt a szóbeli és az írásbeli kommunikációban.

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatást is a valós kommunikációs helyzeteken alapuló nyelvtanulás jellemzi. A tanulók fejlettségi szintjüknek, életkori sajátosságaiknak megfelelő, ugyanakkor kihívást jelentő, érdekes tevékenységekben vesznek részt. A célnyelvvel minden esetben valamilyen kommunikációs szituációban, kontextusban találkoznak. A középiskolai nyelvoktatásban a tanár és a tanuló támaszkodhat az általános iskolában elsajátított nyelvtanulási készségekre és stratégiákra, amelyeket közösen fejlesztenek tovább.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is, fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és -alkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja, mint számára lényegeset, felfogja,

mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban megalkotja mondandóját.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük, és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és foratókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Fel kell ismerniük, hogy minden nyelvi érintkezést szabályok szönek át, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági formák, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használata is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. A két tanítási nyelvű képzésben részt vevő tanulók több közismereti vagy szakmai tantárgyat célnyelven sajátítanak el, és az általános képzésben részesülő tanulóknál lényegesen több autentikus hangzó és írott szöveget dolgoznak fel. A tanulók az intenzíven fejlődő nyelvtudásuknak köszönhetően egyre összetettebb tartalmú és magasabb nyelvi szintű autentikus anyagokat ismernek meg, ami a célnyelv használatát élményszerűvé teszi.

A két tanítási nyelvű oktatásban az anyanyelvi lektornak nagy szerepe van a mindennapi szóhasználat, a kommunikációs készség kialakításában, fejlesztésében. Munkája révén a tanulók nyelvhasználata természetessé válik, gyakorlatot szereznek az anyanyelvi beszélő megértésében és a kizárólag célnyelvi kommunikációban. Az anyanyelvi lektor másik feladata a kultúráközvetítés és az interkulturális kompetencia fejlesztése. Közreműködésével autentikus szituációk alakulnak ki az osztályteremben, a tanulók kommunikációja gördülékenyebbé válik, és folyamatosan érzékelik nyelvi fejlődésüket.

A célnyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással, az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, valamint a kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció kiemelt szerepét. A két tanítási nyelvű oktatás esetében az integráció lehetőségét növeli, hogy a tanulók néhány közismereti vagy szakmai tantárgyat célnyelven dolgoznak fel. Ezáltal nyilvánvalóvá válik számukra a nyelvtanuláson kívüli nyelvhasználat és nyelvtudás fontossága. Lényeges, hogy a tanulók a célnyelv elsajátítása során építsenek meglévő ismereteikre,

személyes tapasztalataikra, és fedezzék fel, hogy a célnyelvi és a tantárgyi tudás szoros kölcsönhatásban van egymással, és számos területen alkalmazható.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

A nem két tanítási nyelvű képzésben résztvevők számára a NAT minden képzési szakaszra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A két tanítási nyelvű iskolák követelményeit az „Irányelvek” szabályozza.

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban és az „Irányelvekben” azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt KER határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A célnyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák a tanulók életkori sajátosságaival összhangban kerültek be a kerettantervbe.

A NAT és az Irányelvek általános nevelési és fejlesztési célkitűzése a középiskolai tanulmányok befejezésének idejére a KER szerinti C1 nyelvi szint, az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek pedig a következők.

	A	B	C	D	E	F	G
1		2. évf.	4. évf.	6. évf.	8. évf.	10. évf.	12. évf.
2	Két tanítási nyelvű képzés	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1	B2	C1
3	Első idegen nyelv (általános képzés)	-	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1	B2
4	Második idegen nyelv	-	-	-	-	A2	B1

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatás a 9–12. évfolyamon zajlik. Négy évfolyamos két tanítási nyelvű középiskolai oktatásban azok a tanulók vesznek részt, akik két tanítási nyelvű általános iskolában tanulták a célnyelvet és/vagy nyelvtudásuk eléri az A2–B1-es nyelvi szintet.

Ezek a tanulók a 8. osztály elvégzése után a két tanítási nyelvű középiskola 9. évfolyamán kezdik meg tanulmányaikat.

A négy évfolyamos képzést megelőzheti egy előkészítő évfolyam, amennyiben a tanulók nem érik el az A2–B1 szintet, azaz nyelvtudásuk nem teszi lehetővé, hogy célnyelven tanulják az iskola helyi tantervében meghatározott közismereti vagy szakmai tantárgyakat.

A kerettanterv a két tanítási nyelvű középiskola fejlesztési céljainak és követelményeinek eléréshez a 9–12. évfolyamon heti 5 célnyelvi órát biztosít. Az iskola a tanulók előképzettségétől, hozott nyelvismeretétől függően előkészítő évfolyamot szervezhet, amelyre évi 720 (heti 20) óra áll rendelkezésre. Az „Irányelvek” lehetővé teszi, hogy az intézmény a célnyelv tanulására megszabott órakeretet átcsoportosítsa az évfolyamok között.

Éves óraszámok négy évfolyamos és az előkészítő évfolyamot tartalmazó ötéves két tanítási nyelvű középiskolai oktatás esetén:

	Előkészítő évfolyam (9/Kny)	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Célnyelv	720	180	180	180	155

A két tanítási nyelvű középiskola fejlesztési céljait és követelményeit a 10. és a 12. évfolyam végére írja elő az „Irányelvek” és a kerettanterv. A rugalmas felzárkóztatás érdekében, valamint amiatt, hogy az egyes nyelvek alapszintű elsajátítása nem egyforma tempóban történik, az esetleges előkészítő évfolyam kimeneti szintjét nem határozza meg a dokumentum, de a célnyelven tanult tantárgyak elsajátításához szükséges nyelvi szintet el kell érniük a tanulóknak.

Az öt évfolyamos két tanítási nyelvű középiskola előkészítő évének helyi tantervét úgy kell a kerettanterv alapján elkészíteni, hogy az előkészítő évre megadott szintek közül a tanulók előképzettségének, nyelvi szintjének megfelelőről induljon az oktatás.

A célnyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető a célnyelv tanulásába és fordítva, a célnyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi

ismeretei, és a célnyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Csakúgy, mint a többi tantárgy, a célnyelvek esetében is elmondható, hogy az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének állandó fejlesztéséhez szükség van arra, hogy a tanulók beszélgethessenek a tanulásról magáról, segítséget kapjanak a tanulási stratégiák elsajátításában, és lehetőségük legyen gyakorolni mind az önértékelést, mind a társértékelést.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás a témák sokféleségének köszönhetően, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget kínál a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség fejlesztésre. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól, a hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

A *Fejlesztési célok* rovat a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszára vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait sorolja fel. A *fejlesztés tartalma* olyan tevékenységeket mutat be, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható, így ezek követelményként is felfoghatók. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépülnek a tartalomba.

Külön táblázat ismerteti az ajánlott témaköröket, és a kapcsolódási pontokat a közismereti tantárgyakkal. A tanulócsoporthoz más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevenebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

Két témalista készült, egy az előkészítő szakaszra, egy pedig a 9–12. évfolyamra. Az ajánlott témák feldolgozásának sorrendjét, elmélyítésük, bővítésük idejét az adott intézmény

helyi tanterve határozza meg. Ez a spirális felépítés alapozza meg, hogy a tanulók a B2 kimeneti szint elérésekor képesek legyenek bármelyik témáról a megfelelő részletességgel és színvonalon megnyilvánulni.

A célnyelvek tanulásának fő célján, egy idegen nyelv magas szintű elsajátításán túl az is fontos feladat, hogy a tanulók a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek sem anyanyelve a célnyelv.

A kerettanterv az előkészítő évfolyamon, majd kétéves fejlesztési ciklusokra bontva a fejlesztési egységek céljaiból és tartalmából kiindulva határozza meg *a fejlesztés várható eredményét*, kapcsolódva a szakasz végére előírt KER-szinthez.

2. Óraterv

évfolyam	9/Kny	9.	10.	11.	12.
heti óraszám	20	5	5	5	5
hetek száma	36	36	36	36	31
éves óraszám	720	180	180	180	155
KER szint	B1	B1+	B2	B2+	C1

3. Tankönyvválasztás

A kiválasztás elvei:

- A tankönyvrendelés a központi tankönyvlistáról történjen.
- A tankönyvrendelést és a taneszközök kiválasztását minden évben körültekintő gondossággal a legfrissebb információk, jogszabályok alkalmazásával kell elkészíteni.
- A tankönyvbeszerzés legfontosabb szempontjai: korszerűség, használhatóság, tartósság, gazdaságosság.
- Minden esetben mérlegeljük, hogy feleslegesen ne rójunk nagy terheket a diákok családjára, így csak a szükséges könyveket rendeljük meg.
- A tankönyvek kiválasztásánál – a szakmai, stilisztikai és esztétikai szempontok figyelembe vétele mellett – a tankönyvek árát is figyeljük.
- Felmenő rendszerben lehetőleg nem vezetünk be más tankönyvcsaládot, hogy a diákoknak a tantárgy tanulása közben ne kelljen hozzászokniuk az új könyv szerzőjének sajátos stílusához.
- A munkaközösség-vezetőink és a tanáraink tankönyvbörzéken és bemutatókon vehetnek részt minden évben több alkalommal, hogy mindig friss és naprakész információkkal rendelkezzenek a tankönyvpiac kínálatáról. Így kompetens és több évre szóló döntéseket tudnak hozni a munkaközösség-vezetők a tankönyvek kiválasztásánál.

Szempontok:

- Témakörei és azok kapcsolódási pontjai; készségenkénti fejlesztési céljai és feladatai, tartalma és szövegfajtái, szövegforrásai; kommunikációs eszközei; fogalomkörei és értékelési rendszere-módjai teljes mértékben megegyeznek az érvényben lévő NAT és kerettantervek előírásaival.
- Témakörei és feladattípusai korosztály relevánsak.

- Minden szempontból megfelelnek a kommunikatív nyelvoktatás elvárásainak.
- Egyenletesen és fokozatosan fejlesztik az idegen nyelvi kulcskompetencia komponenseit.
- Az integrált készségfejlesztés során minden kiadványunkban hangsúlyos a kultúra és civilizáció, mint ötödik készség.
- Alkalmasak az idegen nyelvi kompetencia mellett a többi kulcskompetencia fejlesztésére is különös tekintettel a digitális kompetenciára.
- Tartalmaznak „e-learning”-tananyagot.
- Nem tartalmaznak negatív attitűdre buzdító, valamint erőszakra serkentő témákat, feladatokat.

4. Képzés

Előkészítő évfolyam

Az előkészítő szakaszban nagyon intenzíven foglalkoznak a tanulók a célnyelvvel. Ez nyújt lehetőséget az célnyelvi, valamint az általános nyelvtanulási készségek és stratégiák gyors és hatékony továbbfejlesztésére.

A két tanítási nyelvű középiskolába különböző nyelvi felkészültséggel érkező tanulók az előkészítő évfolyam végére ideális esetben eljutnak a B1 szintre, hogy ugyanolyan eredményesek lehessenek a célnyelven tanult tantárgyak elsajátításában, mintha anyanyelvükön tanulnák azokat. Az első, előképzettségtől független egységes kimeneti követelményszintet – akár szerveznek előkészítő évfolyamot, akár nem – a 10. évfolyam végére határozza meg a kerettanterv.

A célnyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a NAT-ban megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A különböző célok és tartalmak célnyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT *fejlesztési területei és nevelési céljai* a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozásán keresztül valósulnak meg.

Az előkészítő szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok (az önkeresés, az önkritikusság, a kortárs csoport hatásai), amelyekre a tanárnak szintén építenie kell a nyelvi kreativitás, a problémamegoldó és a kritikai gondolkodás erősítése mellett. A nyelvoktatás sikerét meghatározzák a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek. A motiváció fenntartása ebben a szakaszban különösen fontos, hiszen a tanulók az átlagnál sokkal több célnyelvi órán vesznek részt, ezért különös jelentősége van a változatos interakciós formáknak, a személyre szabott differenciált fejlesztésnek, a nyelvi órák elfogadó légkörének, a pozitív visszajelzéseknek, a konstruktív támogatásnak, valamint a tanulók számára is átlátható értékelésnek.

A kerettanterv az előkészítő szakaszra A1, A2, B1 szinten adja meg a fejlesztési táblázatokat. A tanulók előzetes tudásának figyelembevételével ezek alapján kell meghatározni a kiinduló szintet.

Fejlesztési célok és feladatok készségenként

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- a célnyelvi óravezetést követni: utasításokat követni
- hétköznapi témákról szóló rövid hangfelvételek (tv program rádióműsorok) lényegét és konkrét információkat megérteni
- lassú és világos, hétköznapi párbeszédnek lényegét megérteni (szereplőket beazonosítani, kapcsolatokat feltérképezni)
- a párbeszédekben szereplők közlési szándékait megérteni (híradás, panasz, véleménynyilvánítás, félelmek, segítségkérés, stb.)
- ismerős témákról folyó hétköznapi beszélgetéseket követni (kollégák, munka, személyes élmények, nyelvtanulás, utazás, lakóhely, közlekedés, vásárlás, szabadidős tevékenységek, filmek, sportok, nyaralás, munka, ünnepek)
- hivatalos közleményeket, bejelentéseket megérteni (repülőtéren)
- telefonbeszélgetéseket megérteni és ezek alapján jegyzeteket készíteni
- egyszerű történeteket megérteni: események sorrendjét, az állítások valódiságát eldönteni a hallott információ alapján
- hirdetés alapján jegyzeteket készíteni (tanfolyamok)
- képi stimulus alapján a beszélgetésben szereplő információkat azonosítani
- alapvető stratégiákat alkalmazni: következtetni az ismeretlen szavakra, várható vagy megjósolható információkat megkeresni
- a vizuális elemeket (mimika, gesztusok, arckifejezések) felhasználni a megértéshez

Szövegfajták, szövegforrások:

- hétköznapi párbeszéd
- telefonbeszélgetések
- média: rádió, tv műsorok, programok
- közlemények, bejelentések
- interjúk
- dalok
- rövid történetek

Szóbeli interakció

A tanuló legyen képes

- a célnyelvet tudatosan használni a tanórán a tanárral és a társakkal
- személyes élményeket kifejezni: véleményt, tetszést, nemtetszést, tiltást, engedélyt, kötelességet
- érzéseket kinyilvánítani: köszönet, érzelmek, tanács
- mindennapi gyakorlati kérdéseket megvitatni: meghívás, programszervezés
- ismerős témákban gondolatokat, információkat cserélni: személyes tervek, élmények, kalandok, szállás, városok, utazás, lakóhely, berendezési tárgyak, ünnepek
- ismert témákat megvitatni csoportban: kommunikáció, nyelvtanulás, túra, jövőkép, mobiltelefon, technikai találmányok, szórakozás, filmek,
- begyakorolt tranzakciókat lebonyolítani: utazás, vásárlás, egészség
- leírást készíteni majd csoportosan megvitatni (barátok, ételek, munkák)
- kérdőív kérdéseit megválaszolni
- történetet kitalálni és elmesélni a megfelelő kötőelemekkel, logikai viszonyokkal képi stimulus vagy újságcikk címek segítségével
- kitalálós játékot eljátszani
- szerepjátékokat játszani: interjú készítése, doktornál, ideális munkahely, állásinterjú, tanfolyamra jelentkező, turista egy idegen országban
- reklámot készíteni

Szövegfajták, szövegforrások:

- szerepjátékok,
- társasjátékok,
- dramatizált jelenetek,
- rövid társalgás,
- véleménycsere,
- információcsere,
- tranzakciós és informális párbeszéd

Összefüggő beszéd

A tanuló legyen képes:

- egyre nagyobb szókinccsel egyszerű szövegeket elmondani
- tartalmat mondani
- rövid, összefüggő történetet elmesélni
- mindennapi környezetet leírni (személyek, helyek)
- személyes jellegű információkat megosztani: család, tervek, élmények, személyes tapasztalatok, napirend, preferenciák
- összehasonlításokat, magyarázatokat, indoklásokat adni
- csoportban, vagy párban létrehozott alkotást bemutatni

Szövegfajták, szövegforrások:

- rövid történetek,
- témakifejtés,
- képleírás,
- élménybeszámoló,
- véleménynyilvánítás,
- bejelentés,
- csoportos előadás vagy prezentáció,
- projekt bemutatása.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- nyomtatott sajtó szövegeket megérteni
- digitális szövegeket megérteni, információkat keresni: weboldal, e-mail, blog, Internet fórum
- plakátokat, szórólapokat, hirdetéseket, reklámokat megérteni
- tájékoztató jellegű szövegeket megérteni: instrukciók, felhívások, hivatalos közlemények, reklámok, receptek
- élménybeszámolókat, útleírásokat megérteni
- szépirodalmi művek részleteit megérteni
- táblákat, feliratokat megérteni

Szövegfajták, szövegforrások:

- hirdetések, plakátok, nyomtatványok, szórólapok
- egyszerű üzenetek, SMS, MMS

- útleírások, képeslapok,
- feliratok,
- egyszerű biztonsági előírások,
- eseményeket leíró újságcikkek,
- hagyományos és elektronikus magánlevelek
- blog, weboldal,
- internetes fórumok hozzászólásai,
- ismeretterjesztő szövegek,
- receptek,
- egyszerűsített irodalmi szövegek,
- történetek, versek, dalszövegek

Íráskészség

A tanuló legyen képes:

- személyes információt adni írásban
- leírásokat készíteni: személyekről, helyekről
- történetet írni megtörtént eseményről
- baráti levelekben és e-mailekben információt cserélni, tanácsot adni és kérni, köszönetet nyilvánítani, elnézést kérni
- üzeneteket, jegyzeteket, kommenteket készíteni
- egyszerű mondatokkal rövid összefüggő szövegekben véleményt nyilvánítani, preferenciát kifejezni
- filmbeszámolót írni
- önéletrajzot írni
- receptet leírni
- írásbeli munkát megfelelően tagolni, kötőszavakat alkalmazni kötőszavak alkalmazásával

Szövegfajták, szövegforrások:

- nyomtatott sajtó: újság- és magazincikkek
- elektronikus szövegek: blog, e-mail, weboldal, Internetes fórum, Internetes profilok
- képeslapok
- posztterek
- nyomtatványok, szórólapok
- üzenetek, SMS, MMS

- bejegyzések
- instrukciók
- bejelentések, közlemények
- receptek
- történetek, elbeszélések, versek
- dalszövegek

Feladattípusok, tevékenységek minden fejlesztési egységnél:

- rövid választ igénylő feladatok
- párosítás
- mondat- vagy szöveg kiegészítés
- feleletválasztás (szöveges válaszok vagy képek közül)
- sorrend felállítása

Óraszám: 720 óra /tanév, 20 óra / hét

Témakörök az előkészítő évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Személyes vonatkozások - bemutatkozás, bemutatás - személyes adatok közlése - színek - kedvenc tárgyak - foglalkozások és az azokhoz tartozó készségek - idő, időbeosztás - barátok	<i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyasztással élők, szegények és gazdagok.
2. Mindennapok - otthoni teendők - házimunka - munkaidő - szórakozás: film, zene - technika világa: mobiltelefon, számítógép, videó játékok - szabadidős tevékenységek	<i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.
3. Változások - család, családi viszonyok - házasság - ház, lakás: helységek, berendezési tárgyak - város és vidék - időjárás	<i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.

<p>4. Egészséges életmód</p> <ul style="list-style-type: none"> - ételek, italok - étkezés otthon, vendéglőben - zöldségek, gyümölcsök - egészséges étkezés - betegségek, gyógymódok - egészséges életmód: sportolás, fitness 	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. <i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p>5. Múltbeli cselekvések, történések</p> <ul style="list-style-type: none"> - kellemetlen élmény - iskola: tantárgyak, tanárok - emlékezetes nyaralás - híres emberek élete 	
<p>6. Események</p> <ul style="list-style-type: none"> - fesztivál, koncert - zene - film világa - állatvédelem: tüntetés - ünnepek 	<p><i>Ének-zene.</i> <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> ünnepek, néphagyományok</p>
<p>7. Ember és társadalom</p> <ul style="list-style-type: none"> - öltözködés, divat - vásárlás - külső megjelenés, kinézet - város: közlekedés - közlekedési eszközök - város: nevezetességek, látnivalók - ismert filmszereplők 	
<p>8. Kaland</p> <ul style="list-style-type: none"> - természeti képződmények - mindennapos problémák, balesetek - érdekes helyek, látnivalók - extrém sportok - veszélyek 	<p><i>Földrajz:</i> országok, domborzat <i>Testnevelés</i></p>
<p>9. Fiatalok világa</p> <ul style="list-style-type: none"> - emberek külső és belső jellemzése - baráti kör - a tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel (példaképek, híres emberek). - kapcsolattartás 	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, generációk kapcsolata</p>
<p>10. Személyes élmények, tapasztalatok</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalandok, utazás, túra - felfedezés, személyes élmény - más kultúra megismerése - hihetetlen történetek 	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, balesetmegelőzés <i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok</p>

<p>11. Utazás, turizmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - közlekedési eszközök - veszélyes helyzetek - szállástípusok - természeti jelenségek, képződmények - idegen országok, népek kultúrájának megismerése - városi és vidéki élet 	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái <i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok</p>
<p>12. Tudomány és technika</p> <ul style="list-style-type: none"> - a technika fejlődése - a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben - találmányok - felfedezések - számítógép, Internet 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. <i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p>13. Életmód</p> <ul style="list-style-type: none"> - egészségmegőrzés - betegségek - veszélyek 	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p>
<p>14. Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportok - szabadidős tevékenységek - kulturális lehetőségek - mozi, színház - művészetek 	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete. <i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság. <i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. <i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p>
<p>15. Munka világa</p> <ul style="list-style-type: none"> - foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek - pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás - önéletrajz, állásinterjú - önképzés, továbbképzés 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>
<p>16. Kultúrák</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturális különbségek, ünnepek - főzés, ételek 	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák irodalma</p>

Ajánlás az éves óraszám felhasználására:

Témakör	Óraszám
1.Személyes vonatkozások	41
2.Napirend	41
3.Változások az életünkben	41
4.Egészséges életmód	41
5.Múltbeli cselekvések, történések	41
6.Események	41
7.Ember és társadalom	41
8.Kaland	41
9.Fiatalok világa	40
10.Személyes élmények, tapasztalatok	40
11.Utazás, turizmus	40
12.Tudomány és technika	40
13.Életmód	40
14.Szabadidő, művelődés, szórakozás	40
15.Munka világa	40
16. Kultúrák	40

Szabadon felhasználható órakeret	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) ▪ Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően ▪ Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár-, vagy csoport munkában 	72
Összesen	720

<p>A fejlesztés várt eredményei a B1 fejlesztési ciklus végén</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A tanuló főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérti a köznyelvi beszédet, ha az számára ismerős témákról folyik. ▪ A tanuló önállóan boldogul, véleményt mond és érvel a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez. ▪ A tanuló kifejezi magát a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő. ▪ A tanuló megérti a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben. ▪ A tanuló több műfajban részletet is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.
--	--

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELE:

A 9/Kny osztályban szintvizsga letétele kötelező, mely a szükséges idegen nyelvi ismeretet (B1 szint méri).

Az a tanuló, aki nem ér el összességében az 50%-os teljesítményt, nem léphet a következő osztályba, hanem a 9. A, 9. B vagy 9. C osztályban folytathatja tanulmányait az igazgatóval történt szülői egyeztetés után.

A szintvizsgát 1-től 5-ig terjedő osztályzattal értékeljük, mely részét képezi a célnyelv komplex tantárgynak, így beszámít a tanuló év végi értékelésébe.

A szintvizsgára június elején kerül sor, előre meghatározott rend és ügyelet szerint.

A szintvizsga részei:

- írásbeli (nyelvtani teszt, szövegértés, hallás utáni szövegértés, szövegalkotás, fordítási feladat)
- szóbeli: (bevezető beszélgetés témakörök alapján, képleírás, szituáció)

A szóbeli vizsgabizottság 3 főből áll. A vizsgáról jegyzőkönyv készül.

9. évfolyam

A két tanítási nyelvű oktatásban a 9. évfolyamot olyan diákok kezdhetik el, akik általános iskolában vagy a középiskola előkészítő szakaszában B1 szintre jutottak. Ez szükséges ahhoz, hogy a célnyelven tudjanak tanulni bizonyos közismereti tantárgyakat.

A két tanítási nyelvű oktatásban a célnyelvből a középiskola 10. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk a KER hatfokú skálájának negyedik, B2-es szintjére. Ez biztosítja, hogy olyan fejlődés valósuljon meg az általános iskolai vagy a nyelvi előkészítő év tanulmányai után eltelt két évben, amely lehetőséget ad a szaktárgyak növekvő nyelvi és tartalmi követelményeinek teljesítésére. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a további két évben minden tanuló eljusson a két tanítási nyelvű középiskolai tanulmányok végére várható C1 szintre.

A tanulókat komplex motiváló tényezők segítik az előrehaladásban; a nyelvórákon is foglalkoznak a szaktárgyak terminológiájával, míg a kommunikációs és információs technológiák ésszerű és kritikus alkalmazása a differenciált, személyre szabott tanulás lehetőségét biztosítja.

A célnyelv tanulásának ebben a szakaszában is fontosak a korosztályi sajátosságok (önkeresés, önkritikusság, a kortárs csoport hatásai), amelyekre a tanárnak szintén építenie kell a nyelvi kreativitás, a problémamegoldó és a kritikai gondolkodás erősítése mellett. A nyelvoktatás sikerét meghatározzák a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés.

Ezen az évfolyamon jelentősen bővül a tanulók szóincse és változatos nyelvi szerkezetekkel ismerkednek meg. Képesek hosszabb lélegzetű önálló szövegeket létrehozni szóban és írásban.

Óraszám: 180 óra /év, 5 óra/hét

Témakörök a 9. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. A bennünket körülvevő világ <ul style="list-style-type: none">- kultúrák, népek, országok, nyelvek- nevezetességek- nyelvtanulás, nyelvi különbségek- kommunikáció	<i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok
2. Interperszonális kapcsolatok <ul style="list-style-type: none">- személyes adatok, információk- életvitel- emberi kapcsolatok- társadalmi szerepek	<i>Pszichológia:</i> lélekkutatás, lélekanalízis <i>Társadalomismeret, történelem :</i> szerepek alakulása, módosulása a történelem folyamán

<p>3. Munka és szabadidő</p> <ul style="list-style-type: none"> - szórakozás, hobbi, kedvenc időtöltés - sportok - színház, mozi, kiállítás, koncert - foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek - pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás - önéletrajz, állásinterjú 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka. <i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p>4. Földünk, környezetünk</p> <ul style="list-style-type: none"> - növények és állatok a környezetünkben - időjárás, éghajlat - környezetvédelem - környezettudatosság - jövőkép 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás. <i>Biológia-egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</p>
<p>5. Egészséges életmód</p> <ul style="list-style-type: none"> - étkezési szokások itthon és a nagyvilágban - ép testben ép lélek – testkultúra - káros függőségek és következményeik - hagyományos és alternatív gyógymódok 	<p><i>Biológia:</i> életvezetési tanácsok, az emberi test működése, testápolás <i>Etika:</i> étkezési kultúra</p>
<p>6. Utazás, turizmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - utazás belföldön és külföldön - turisztikai célpontok - utazási eszközök - utazási előkészületek - szállástípusok 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. <i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok</p>
<p>7. Tudomány és technika</p> <ul style="list-style-type: none"> - modern nyelvtanulási lehetőségek - számítógép, Internet - modern eszközök a mindennapokban 	<p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p>8. Emberek, személyiség típusok</p> <ul style="list-style-type: none"> - személyiségvonások - babona, hiedelmek - személyes szokások - horoszkóp 	<p><i>Pszichológia:</i> a lélekanalízis</p>

Az éves óraszám felhasználása:

Témakör	óraszám
1. A bennünket körülvevő világ	21
2. Interperszonális kapcsolatok	21
3. Munka és szabadidő	20
4. Földünk, környezetünk	20
5. Egészséges életmód	20
6. Utazás, turizmus	20
7. Tudomány és technika	20
8. Emberek, személyiségtípusok	20
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none">• Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy• Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy• Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár-, vagy csoport munkában	18
Összesen:	180

Fejlesztési célok és feladatok készségenként

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- ismerős témákról szóló rádió- és tévé műsorokat megérteni (interjú, rádiójáték, ismeretterjesztő műsorok)
- mindennapi párbeszédekben a beszélőket azonosítani és a beszélők mondanivalóját megérteni
- előadások főbb mondanivalóját megérteni és követni
- a beszélők gondolatmenetét, magyarázatát, érvelését, és álláspontját megérteni
- telefonbeszélgetéseket megérteni
- instrukciókat, figyelmeztetéseket, részletesebb útbaigazításokat megérteni
- szövegértési stratégiákat alkalmazni: az ismeretlen szavakat kikövetkeztetni, a várható vagy megjósolt információkat megkeresni

Szövegfajták, szövegforrások:

- információk,

- instrukciók,
- üzenetek,
- útbaigazítás,
- műsorok a televízióban és a rádióban,
- rövid interjúk,
- reklámok, dalok, videók.

Szóbeli interakció

A tanuló legyen képes:

- órai interakciókban, pármunkában magabiztosan részt venni a célnyelven
- érzelmeit kifejezni és reagálni mások érzelmeire
- mindennapi társalgásban aktívan részt venni: információt cserélni
- ismert témákat, felmerülő problémákat a beszélgető partnerrel megvitatni
- magyarázatot adni, véleményt nyilvánítani
- elkezdett történeteket befejezni
- választási lehetőségeket összevetni és a végén döntést hozni
- utasításokat, útbaigazításokat adni, követni
- ismerős témáról beszélgetni: hősök, szokatlan események, környezetvédelem, közlekedés, modern életmód, technikai eszközök, szórakozás
- a fontosabb udvariasságokat ismerni és alkalmazni
- a szövegösszetartó elemeket egyre biztosabban ismerni és alkalmazni
- szókincs hiányosságait áthidalni
- összefoglalni, a lényeget kiemelni
- mindennapi szerepeket eljátszani

Szövegfajták, szövegforrások:

- személyes és telefonos társalgás,
- megbeszélés;
- tranzakciós és informális párbeszéd,
- utasítások,
- interjúk, viták

Összefüggő beszéd

A tanuló legyen képes:

- ismert témákban összefüggően beszélni
- beszámolni élményekről, személyes tapasztalatokról
- részletesebb leírásokat adni
- összehasonlítani képeket, épületeket, embereket
- gondolatait összefoglalni
- könyvek, filmek tartalmát összefoglalni
- történetet kitalálni, elmondani
- álláspontját, véleményét ismerős témákban kifejtteni (idegen nyelvtanulás, életmód, hősök, hőstettek, szabadidős tevékenységek, stb.)
- egyszerű és érthető érveket és ellenérveket felsorakoztatni (előny, hátrány)
- mondanivalóját példákkal alátámasztani

Szövegfajták, szövegforrások:

- leírások,
- elbeszélő szöveg, érveléssor,
- előadás,
- prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján),
- projektek bemutatása
- könyvek tartalma

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- nyomtatott sajtótermékek cikkeit elolvasni, a lényegét és a konkrét információkat megérteni: cikkek, hírek
- szépirodalmi szövegrészeket olvasni
- különbséget tenni a hétköznapi és az irodalmi stílus, a formális és informális között
- hirdetések megérteni
- elvontabb témákat feldolgozó szövegek lényegét megérteni
- hosszabb ismeretterjesztő szövegeket megérteni, a főbb gondolatmenetet követni
- az érveléseket megérteni
- egyszerű szövegfajták szerkezetének, felépítését felismerni
- online és hagyományos szótárakat, egy- és kétnyelvű szótárakat használni

Szövegfajták, szövegforrások:

- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám),
- hagyományos és elektronikus levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- internetes fórumok hozzászólásai,
- ismeretterjesztő szövegek,
- egyszerű irodalmi szövegek,
- dalszövegek.

Íráskészség

A tanuló legyen képes:

- baráti levelet és e-mait írni megadott szempontok segítségével
- leírást készíteni emberekről, eseményekről, helyekről
- hivatalos levelet írni: pályázati levél
- ismerni a hivatalos, félhivatalos regisztereket
- cikket írni
- történetet írni
- esszét írni, melyben kifejti véleményét, álláspontját
- szerkesztőhöz címzett levelet írni
- könyvbemutatót írni

Szövegtípusok, szövegforrások:

- kérdőív,
- képaláírások;
- üzenetek; SMS-ek/MMS-ek;
- személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok.
- tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek;
- személyes információt, tényt, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések;
- egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók.
- egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék;
- rövid jellemzések.
- rövid leírások; jegyzetek,
- versek, dalszövegek

10. évfolyam

Óraszám: 180 óra/tanév, 5 óra/ hét

Témakörök a 10. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Ember és társadalom <ul style="list-style-type: none">- emberek közötti kapcsolatok: rokoni, baráti- kommunikáció, kapcsolattartás- fiatalok problémái, konfliktusai a kortársakkal és a felnőttekkel- életstílusok	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás. <i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.
2. Utazás, nyaralás <ul style="list-style-type: none">- utazási célpontok- nyaralási tevékenységek	<i>Földrajz:</i> más népek kultúrái. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. <i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok
3. Munka világa <ul style="list-style-type: none">- foglalkozások- karrier- pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás- önéletrajz, állásinterjú- diákmunka	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.
4. Tudomány és technika <ul style="list-style-type: none">- a tudomány hatása a jövőnkre- találmányok- a tudomány területei- felfedezések, kutatások- virtuális valóság- technikai eszközök a mindennapokban	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. <i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázata, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.
5. Szabadidő, szórakozás <ul style="list-style-type: none">- tematikus parkok- szórakozási lehetőségek- szabadidős tevékenységek: mozi, fesztivál- hobbik	<i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene. <i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés. <i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.
6. Természet, környezetünk <ul style="list-style-type: none">- növények és állatok a környezetünkben- időjárás, éghajlat- környezetvédelem, ökoturizmus- állatvédelem, állatgondozás- természeti katasztrófák	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás.

7. Életmód - egészség, egészségmegőrzés - gyógymódok - wellness - egészséges ételek, táplálkozás - fitness, sportok	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. <i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. <i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe,
8. Modern élet - vásárlás - boltok, bevásárló központok - hirdetések, reklámok - városi és a vidéki élet	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.</i> lakóhely és környék hagyományai

Az éves óraszám felhasználása:

Témakör	óraszám
1. Ember és társadalom	21
2. Utazás, nyaralás	21
3. Munka világa	20
4. Tudomány és technika	20
5. Szabadidő, szórakozás	20
6. Természet, környezetünk	20
7. Életmód	20
8. Modern élet	20
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none"> • Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy • Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy • Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár-, vagy csoport munkában 	18
Összesen:	180

Fejlesztési célok és feladatok készségenként

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- ismerős témákról szóló rádiós és televíziós műsorokat főbb vonalakban megérteni
- mindennapi helyzetekben zajló párbeszédet megérteni, a főbb információkat kiszűrni

- beszélők gondolatmenetét, érvelését, véleményét követni
- telefonbeszélgetéseket megérteni
- beszélgetések konkrét információit megérteni képek segítségével
- leírásokat megérteni
- egyszerű nyelvezetű filmeket megérteni
- ismerős témájú előadást megérteni
- szövegértési stratégiákat alkalmazni: ismeretlen szavakat kikövetkeztetni

Szövegfajták, szövegforrások:

- hosszabb használati utasítások,
- információk,
- instrukciók,
- előadások, beszédek, viták,
- interjúk,
- dalok,
- visszaemlékezések,
- reklámok,
- tévé- és rádióműsorok, filmek

Szóbeli interakció

A tanuló legyen képes:

- felkészülés nélkül aktívan részt venni a társalgásban
- információt cserélni
- gondolatokat cserélni a beszélőpartnerrel
- megvitatni ismerős témákat
- ismerni a leggyakoribb kommunikációs foratókönyveket
- lehetőségek közül mérlegelni (előnyök, hátrányok) és dönteni
- összehasonlítani fényképeket
- problémákat közösen megoldani
- önállóan boldogulni a mindennapos szituációkban
- gondolatát, véleményét világosan kifejtteni, példákkal alátámasztani
- udvariassági szokásokat ismerni és alkalmazni

Szövegfajták, szövegforrások:

- társalgás,
- megbeszélés,

- eszmecsere,
- tranzakciók,
- utasítások,
- interjúk,
- viták.

Összefüggő beszéd

A tanuló legyen képes:

- megnyilatkozni az érdeklődésnek megfelelő témákról
- gondolatait mélyebben, strukturáltabban, árnyaltabban kifejezni
- egy gondolat vagy téma lényegét kifejezni
- egy gondolat vagy téma mellett vagy ellen érvelni
- részletes élménybeszámolót tartani
- történetet elbeszélni
- előadást, prezentációt készíteni ismerős témákban
- kompenzációs stratégiákat alkalmazni
- könyv, film cselekményét összefoglalni, tartalmát elmondani
- szókinchianyosságot körülírással pótolni
- közlendőjét megfelelően bevezetni, kifejezni és lezárni
- önmagát ellenőrizni és korrigálni

Szövegfajták, szövegforrások:

- leírások, képleírások,
- témakifejtés (például vizuális segédanyag alapján),
- elbeszélő szöveg,
- érveléssor, előadás,
- prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján),
- projektek bemutatása,
- versek, dalszövegek

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben a fontos és részinformációkat megérteni
- újságcikkekben a főbb gondolatmenetet megérteni

- hosszabb tájékoztató jellegű szövegeket (szórólapok, reklámok) megérteni
- az egyszerű szövegfajták felépítését felismerni és alkalmazni
- baráti és hivatalos leveleket megérteni
- a feladatelvégzéshez szükséges információkat kigyűjteni
- olvasási stratégiákat tudatosan használni

Szövegfajták, szövegforrások:

- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfűzet),
- hagyományos és elektronikus levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- internetes fórumok hozzászólásai,
- ismeretterjesztő szövegek,
- egyszerű irodalmi szövegek.

Íráskészség

A tanuló legyen képes:

- baráti levelet, e-mailt írni megadott szempontok alapján
- leíró fogalmazást írni (hely)
- történetet írni
- hivatalos levelet írni: pályázati levél
- véleményt kifejtő cikket írni (szerkesztőhöz írt levél)
- esszét írni (problémamegoldás)
- beszámolót írni (könyv, film)

Szövegfajták, szövegforrások:

- hagyományos és elektronikus képeslapok,
- személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek,
- e-mailek vagy internes profilok.
- tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek,
- személyes információt, tényt, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek,
- internetes bejegyzések,
- egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók.
- egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék,
- rövid jellemzések, leírások, jegyzetek,
- riportok, cikkek, esszék.

<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2 szintű nyelvtudás: A 10. év végén a diákok B2 szintű komplex középfokú nyelvvizsgát tehetnek. ▪ A tanuló képes megérteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét. ▪ A tanuló képes aktívan részt venni az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. ▪ Folyamatos és természetes módon olyan szintű interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. ▪ A tanuló képes világos, részletes leírást adni az érdeklődésével kapcsolatos témák széles köréről. ▪ Ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját, és el tudja mondani a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait. ▪ A tanuló képes elolvasni a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. ▪ Megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket. ▪ A tanuló több műfajban is képes világos, részletes szöveget alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
---	--

11. évfolyam

Óraszám: 180 /év, 5 óra / hét

Témakörök a 11. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Utazás, turizmus <ul style="list-style-type: none">- nyaralás- utazási célpontok- közlekedési eszközök- kedvelt nyaralási cselekvések- országok, emberek, szokások, látványosságok	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. <i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.
2. Ember és társadalom <ul style="list-style-type: none">- bűn és bűnhődés- kalandok	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i>
3. Jövők <ul style="list-style-type: none">- életünk a jövőben: életmód, környezetünk	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás.
4. Szórakoztató ipar <ul style="list-style-type: none">- művészetek- hírességek- zene, tánc, fesztivál, koncert- mozi, színház, előadások	<i>Földrajz:</i> más népek kultúrái. <i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság. <i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. <i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.
5. Önkifejezés <ul style="list-style-type: none">- ünnepek, fesztiválok- hagyományok- kommunikáció	<i>Etika:</i> társas kapcsolatok
6. Ép testben ép lélek <ul style="list-style-type: none">- orvoslás, gyógyítás- test és lélek harmóniája- fitness- sportok, edzés- alternatív gyógyászat	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. <i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. <i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.

Az éves óraszám felhasználása:

Témakör:	óraszám
1. Személyes vonatkozások	16
2. Utazás, turizmus	16
3. Ember és társadalom	16
4. Iskola	16
5. Munka világa	16
6. Szabadidő	16
7. Ép testben ép lélek	16
8. Technika	16
9. Energia, Környezetvédelem	17
10. Gazdaság	17
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none">▪ Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.)▪ Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően▪ Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár-, vagy csoport munkában	18
Összesen:	180

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- megérteni a köznapi és tanulmányi életben elhangzó hosszú beszédek, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek
- megérteni konkrét és elvont témájú üzeneteket, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak
- követni az összetettebb érvelést, amennyiben a téma viszonylag ismerős, és a beszéd menete jól követhető
- viszonylag könnyedén követni az anyanyelvű beszélők közötti társalgást
- az érettségi vizsga követelményeiben meghatározott szövegek általános és részinformációit megérteni
- a mindennapi társalgásban és a tanulás során elhangzó összetett álláspontok lényegét megérteni

- rádiós dokumentumműsor és egyéb felvett vagy közvetített hanganyagokat megérteni standard dialektus esetén.
- konkrét és elvont témájú hírműsorokat, dokumentumfilmeket, televíziós műsorokat, színdarabokat, beszélgető műsorokat megérteni
- megérteni a részletes, összetett érvelést ismerős téma esetén
- anyanyelvű beszélők közötti társalgást viszonylag könnyedén követni
- a beszélő hangulatát, hangszínét, nézeteit és attitűdjeit megérteni
- szövegértési stratégiákat alkalmazni (pl. szöveghallgatáskor a főbb pontok keresése)

Szövegfajták, szövegforrások:

- hétköznapi párbeszéd
- telefonbeszélgetések
- média: rádió, tv műsorok, programok
- közlemények, bejelentések
- interjúk
- dalok
- német nyelvű filmek

Szóbeli interakció

A tanuló legyen képes:

- általános és tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet
- pontosan kifejezi gondolatait, véleményét és érveit, valamint az érzelmek különböző fokozatait
- hatékonyan részt venni a mindennapi és a tanulás során előforduló vitahelyzetekben
- stílusában, regiszterhasználatában alkalmazkodni a kommunikációs helyzethez
- az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben zökkenőmentesen kommunikációt kezdeményezni, fenntartani és lezárni vizuális és verbális segédanyagok alapján
- érzelmek különböző fokozatait árnyaltan kifejezni, események, élmények személyes jelentőségét kifejezni
- gondolatokat, problémákat felvetni, megvitatni, teendőket meghatározni, alternatív javaslatokat értékelni mindennapi és általános érdeklődésre számot tartó témák esetén

- a tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben aktívan részt venni, információt cserélni, nézeteket kifejtetni, indokolni, rákérdezni mások nézeteire, reagálni azokra.
- elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm tartalmát összefoglalni, véleményt nyilvánítani, a témával kapcsolatos kérdéseket megválaszolni
- vitákban saját érveit pontosan, meggyőzően indokolni, bizonyítani példákkal
- a partner érveit felismerni, elfogadni vagy meggyőzően cáfolni, ellenérveket pontosan megfogalmazni, indokolni és példákkal bizonyítani
- közös munka során a részletes utasításokat megbízhatóan megérteni, megbeszélni, a partner véleményét kikérni
- szolgáltatások kapcsán felmerülő nézeteltéréseket megvitatni és hatékonyan megoldani
- összetett információt és tanácsot megérteni és cserélni
- több forrásból származó információkat és érveket összegezni, bemutatni, megvitatni
- hatékonyan részt venni interjúban, folyamatosan kezdeményezni, gondolatokat kifejtetni, tapasztalatokról beszámolni, saját kérdéseket megfogalmazni
- anyanyelvű beszélők között zajló élénk eszmecserét megérteni és bekapcsolódni a beszélgetésbe
- beszélgetésben elhangzottakat összefoglalni, a lényeget kiemelni, a megértést ellenőrizni, félreérthető megfogalmazásokat javítani, körülírást, szinonimákat használni
- a kommunikációs eszközök széles körét alkalmazni

Szövegfajták, szövegforrások:

- személyes és telefonos társalgás,
- megbeszélés;
- tranzakciós és informális párbeszéd,
- utasítások,
- interjúk,
- viták, érvelések

Összefüggő beszéd

A tanuló legyen képes:

- szisztematikusan kifejtett előadást bemutatni, a fontos gondolatokat kiemelni
- érveket sorba rendezni, főbb pontokat megfelelően kiemelni és a gondolatokat alátámasztani példákkal, érvekkel
- tényszerű és irodalmi szövegeket összefoglalni, megjegyzéseket hozzáfűzni

- világos, folyékony, rögtönzött, a hallgatóság számára egyértelmű bejelentéseket tenni a legtöbb általános témában
- a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait kifejteni
- ellentétes nézeteket és a főbb gondolatokat megvitatni
- egy film vagy színdarab cselekményét és az események sorozatát összefoglalni
- kivonatokat készíteni olyan hírműsorokból, interjúkból vagy dokumentumfilmekből, amelyek véleményeket, érveket és eszmecsérét tartalmaznak
- mondanivalót megtervezni, beszéd eszközeit kiválasztani
- ismerős szituációkban folyékonyan és könnyedén használni a nyelvet
- szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságokat, valamint botlásokat és hibákat kompenzálni és kijavítani körülírással és átfogalmazással
- jellegzetes hibákat feljegyezni, és a beszédet tudatosan ellenőrizni a hibák alapján
- mindezeket a szóbeli érettségi vizsgán történő felkészülésben alkalmazni

Szövegfajták, szövegforrások:

- leírások, képleírások,
- témakifejtés,
- elbeszélő szöveg,
- érveléssor,
- előadások,
- prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján),
- projektek bemutatása,
- párbeszéd és társalgás,
- nyilvános viták és eszmecsérék,
- telefonbeszélgetés,
- szerep eljátszása,

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- az érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó levelezést, híreket, cikkeket elolvasni és a lényegét megérteni
- érdeklődésével és tanulmányaival kapcsolatos hosszú, összetett utasításokat, feltételeket és figyelmeztetéseket megérteni
- különböző tantárgyakkal kapcsolatos cikkeket megérteni esetenként szótár használatával

- az önálló olvasást fejleszteni, olvasási stílust és sebességet változtatni a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően
- a megfelelő forrásokat szelektíven használni
- témák széles körében hírek, cikk és beszámolók tartalmának és fontosságát gyorsan meghatározni és eldönteni, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni
- az író álláspontját, nézőpontját megérteni napjaink problémáival foglalkozó cikkekben és beszámolókbán
- széles körű szóincset kialakítani
- ismeretlen kifejezéseket, fordulatokat kezelni, a jelentést szövegkörnyezetből, szövegösszefüggésből kikövetkeztetni
- online és hagyományos, egy- és kétnyelvű szótárakat használni
- felkészülni mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során

Szövegfajták, szövegforrások:

- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám),
- hagyományos és elektronikus levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- internetes honlapok, fórumok hozzászólásai,
- ismeretterjesztő szövegek,
- tantárgyakkal kapcsolatos szövegek,
- irodalmi szövegek,
- cikkek, publicisztikai írások,
- beszámolók,
- elbeszélő szövegek,
- modern szépirodalmi szövegek,
- dalszövegek

Íráskészség

A tanuló legyen képes:

- világos, részletes szövegeket írni számos témakörben
- több forrásból származó adatokat és érveket összegezni és értékelni, a fontos gondolatokat érthetően közölni
- tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzeneteket, információt közlő feljegyzéseket/üzeneteket írni a mindennapi életében szerepet játszó embereknek

- híreket, nézeteket kifejtteni, reagálni mások nézeteire
- esszét, beszámolót, riportot, film-, könyv-, színdarab ismertetőt írni
- a különböző érzelmi fokozatokat kifejezni és az események és élmények személyes jelentőségét kiemelni levelezésben
- megjegyzéseket megfogalmazni a levelezőpartner híreivel és nézeteivel kapcsolatban
- kreatív, önkifejező műfajokkal kísérletezni (pl. vers, elbeszélés, történet írása, illetve átírása)
- gondolatokról és problémamegoldásokról értékelést készíteni
- részletes leírást készíteni valóságos vagy képzelt eseményekről és élményekről
- érvelést rendezetten kifejtteni egy bizonyos nézőpont mellett vagy ellen, a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait kifejtteni
- a lényeges pontokat és alátámasztó gondolatokat hangsúlyozni, a több forrásból származó információkat és érveket szintetizálni
- a gondolatok közötti kapcsolatot világosan, összefüggően jelölni, az adott műfaj hagyományait követni
- leveleket, cikkeket, beszámolókat, történeteket világos, a szöveget jól definiált tartalmú bekezdésekre tagolni (bevezetés, kifejtés, lezárás)
- kötőszavakat, kifejezéseket hatékonyan használni a szöveg logikájának megvilágítására és a könnyebb megértés támogatására
- saját írásművet tudatosan ellenőrizni, javítani; a félreértést okozó hibákat helyesbíteni
- a szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságokat kompenzálni körülírással és átfogalmazással
- a mondanivalót alátámasztani vizuális eszközökkel (pl. rajz, ábra, diagram, térkép)
- az írásmű stílusát magabiztosan megválasztani, a formális, neutrális és informális stíluselemeit alkalmazni
- a nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárakat használni
- felkészülni az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldására és az értékelésükre használt kritériumok megismerni

Szövegtípusok, szövegforrások:

- hagyományos és elektronikus képeslapok,
- személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek,
- e-mailek vagy internes profilok.
- tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek;

- személyes információt, tény, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek,
- internetes bejegyzések;
- egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók.
- egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék;
- jellemzések.
- rövid leírások; jegyzetek;
- riportok, cikkek,
- esszék.

<p>A fejlesztés várt eredményei: B2+ szint.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról. ▪ Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez. ▪ Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókinccs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő. ▪ Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek. ▪ Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.
--	--

12. évfolyam

A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

A két tanítási nyelvű oktatásban az első idegen nyelvből a középiskola 12. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála (KER) ötödik szintjére, azaz a C1 szintre. Bár ez a kimeneti szint egy teljes szinttel az emelt szintű érettségi B2 szintje és két szinttel a középszintű érettségi B1-es szintje felett van, a sikeres vizsga érdekében lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék a feladattípusokat és az érettségi során használt értékelési szempontokat és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során.

A tanulók motivációját növeli, hogy a két tanítási nyelvű osztályokban a nyelvórai munka segíti a szaktárgyi tartalmak elsajátítását. Továbbra is fontos motiváló tényező a kommunikációs és információs technológiák használata, amely tovább segíti az egyéni érdeklődés kielégítését.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

Témakörök a 12. évfolyam részére	
Témakör	Kapcsolódási pontok
<p>1. Oktatás</p> <ul style="list-style-type: none">- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban.- Az ismeretszerzés különböző módjai.- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.- Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei.- Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>

<p>1. Munka világa, pénzügyek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diákmunka, nyári munkavállalás. - Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. - Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. - Önéletrajz, állásinterjú. - A pénz szerepe a mindennapokban - Gazdaság 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p> <p><i>Matematika:</i> alpműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>
<p>2. Utazás, turizmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. - Nyaralás itthon, illetve külföldön. - Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. - Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. - Turisztikai célpontok. 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p>
<p>3. Kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - Célnyelvi és más kultúrák - Kulturális hasonlóságok és különbségek - Szokások és hagyományok 	<p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p>4. Földünk, környezetünk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Növények és állatok a környezetünkben. - Időjárás, éghajlat. 	<p><i>Biológia:</i> állat- és növénytan</p>
<p>5. Környezetvédelem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért? 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</p>
<p>6. Egészség, betegség</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás). - Életünk és a stressz. - Étkezési szokások a családban. - Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. - Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. - Ételrendelés telefonon és interneten. - Gyakori betegségek, sérülések, baleset. - Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). - Életmód nálunk és más országokban. - Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.). 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p>

<p>7. Testedzés, sportok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. - A testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás. 	<p><i>Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</i></p>
<p>8. Fogyasztói társadalom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öltözködés, divat. - Vásárlás, vásárlási szokások - Reklámok 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás.</i></p>
<p>9. Tudomány és technika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. - A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. - Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</i></p> <p><i>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</i></p>
<p>10. Ember és társadalom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. - Konfliktusok és kezelésük. - Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. 	<p><i>Erkölcstan: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés, fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</i></p>
<p>11. Jog, bűncselekmények</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Büntettek, bűnüldözés 	

Az éves óraszám felhasználása:

Témakör	óraszám
1. Oktatás	12
2.Munka világa, pénzügyek	12
3.Utazás, turizmus	12
4.Kultúra	10
5.Földünk, környezetünk	12
6.Környezetvédelem	12
7.Egészség, betegség	12
8.Testedzés, sportok	12
9.Fogyasztói társadalom	12

10.Tudomány és technika	12
11.Ember és társadalom	12
12.Jog, bűncselekmények	10
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none"> • Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) • Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően • Projektmunkák: a témakörökhöz kapcsolódó projektmunkák készítése egyéni, pár-, vagy csoportmunkában 	15
Összesen:	155

Fejlesztési célok és feladatok készségenként

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- összetett gondolatmenetű, és rejtett jelentéstartalommal is rendelkező hosszú szöveget is megérteni;
- megbeszélés és vita során kövesse könnyedén a mások között folyó összetett interakciót, és érzékelje a sugallt attitűdöket és a beszélők közötti kapcsolatot;
- szűrje ki a beszéd apróbb részleteit, értsen meg összetett műszaki információkat;
- értse meg az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációit.

Fejlesztés tartalma

- Az előadások, viták, hosszú és összetett szövegek megértése köznapi és elvont, összetett témák esetében is.
- Felvett és közvetített hanganyagok széles körének megértése.
- A hallott szöveg gondolatmenetének követése, apró részletek, tényleges információk megértése, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is.
- Csoportos megbeszélés és vita során a mások között folyó összetett interakció könnyed követése.
- Közérdekű bejelentésekben elhangzó összetett műszaki információk, ismerős termékekről és szolgáltatásokról szóló bemutatók megértése.

- Olyan filmek megértése, amelyek jelentős mértékben tartalmaznak szleng és idiomatikus kifejezéseket.
- A nem világosan szerkesztett beszéd megértése, még akkor is, ha az összefüggésekre csak utalnak.
- A szövegekben a sugallt attitűdök és a beszélők közötti kapcsolat megértése.
- Az idiómák és köznyelvi fordulatok széles körének, valamint stílusrétegbeli váltásoknak megértése és használata.
- Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.

Szövegfajták, szövegforrások:

- közlemények,
- párbeszéddek,
- üzenetek,
- bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.),
- televíziós és rádiós hírek,
- beszélgető műsorok,
- színdarabok,
- dokumentumfilmek,
- hangfelvételek,
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok),
- telefonbeszélgetések,
- színdarabok,
- tanulmányokkal kapcsolatos előadások,
- prezentációk,
- beszélgetések,
- riportok, élő interjúk, filmek,
- anyanyelvűek közti társalgás,
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír)

Szóbeli interakció

A tanuló legyen képes:

- csoportos eszmecsere esetén követni a mások között zajló összetett interakciót, és hozzászólni még elvont, összetett és ismeretlen témákhoz is;
- fejezze ki magát folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül;

- adja elő álláspontját, válaszoljon meg kérdéseket és reagáljon ellenérvelésekre;
- alkalmazza a szövegszervező nyelvi eszközök széles körét;
- használni a kontextuális, grammatikai és lexikai jeleket;
- az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben zökkenőmentesen kommunikációt kezdeményezni, fenntartani és lezárni vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztés tartalma

- Könnyed részvétel csoportos megbeszélésben és vitában, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is.
- Információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.
- Ügyek, problémák világos felvázolása, okok és következmények megfontolása, és a különböző megközelítések előnyeinek és hátrányainak mérlegelése.
- Saját álláspont meggyőző kifejtése, kérdések megválaszolása és reagálás az ellenérvekre.
- Összetett információ és tanács megértése, részletes információ átadása és cseréje mindenféle ügyben.
- A részletes instrukciók megbízható megértése, a partnerek bevonása a munkába, véleményük kikérése, hatékony együttműködés.
- Érvelés meggyőző nyelvhasználattal nézeteltérés, kártérítési ügy vagy egyéb probléma megoldásának során.
- Hatékony részvétel interjúban akár interjúkészítőként, akár interjúalanyként, a megvitattott téma segítség nélküli folyékony és jól felépített kifejtése, valamint a közbeszólások megfelelő kezelése.
- Beszélgetésben elhangzottak összegezése több forrásból származó információ esetén.
- Rákérdezés az elhangzottakra, a megértés ellenőrzése és a homályos pontok tisztázása céljából.
- Kontextuális, grammatikai és lexikai jelek használata az attitűdök, hangulatok és szándékok kikövetkeztetéséhez és a folytatás előrevetítéséhez.
- Megfelelő kommunikációs eszközök kiválasztása megjegyzései megfelelő bevezetéséhez, annak érdekében, hogy átvegye a szót, vagy időt nyerjen, és magánál tartsa a szó jogát, amíg gondolkodik.
- Saját gondolatok hatékony kapcsolása a többi beszélőéhez.

- Széles körű szókincs birtoklása és a hiányok körülírással és elkerülő stratégiák használatával való pótlása.
- Rugalmas és hatékony nyelvhasználat társasági célokra, beleértve az érzelmet kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó nyelvhasználatot is.
- A szóbeli interaktív vizsgálóhoz szükséges kommunikációs stratégiák ismerete és alkalmazása.

Szövegfajták, szövegforrások:

- személyes és telefonos társalgás,
- megbeszélés,
- eszmecsere,
- tranzakciós és informális párbeszéd,
- utasítás,
- interjú,
- vita

Összefüggő beszéd

A tanuló legyen képes:

- folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül kifejezni magát;
- adjon részletes leírást és bemutatást összetett témákról, fejtse ki az egyes alpontokat és zárja le megfelelően a beszédét;
- a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül kerülje ki a felmerülő problémát, és fogalmazza át mondanivalóját;
- az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes önálló beszéd létrehozására, önálló témakifejtésre.

Fejlesztés tartalma

- Részletes leírás és bemutatás összetett témákkal kapcsolatban.
- Altémák kifejtése és összekapcsolása, a beszéd megfelelő befejezése.
- Részletes információk pontos átadása, eljárások lebonyolításának részletes leírása.
- Több forrásból származó információ és érvek összefoglalása.
- Világos, jól szerkesztett előadás tartása összetett témában.
- A gondolatok alátámasztása adatokkal, érvekkel és példákkal.
- Bejelentések megfogalmazása folyékonyan, szinte erőfeszítés nélkül.
- A jelentés finomabb árnyalatainak kifejezése hangsúllyal és hanglejtéssel.

- Előadás közben a közbeszólások kezelése, kérdések megválaszolása természetes módon.
- Mondandó megtervezése, eszközök kiválasztása.
- A hallgatóságra tett hatás figyelembevétele.
- A felmerülő probléma kikerülése a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül, és a mondanivaló átfogalmazása.
- A nyelv természetes, rugalmas, gördülékeny, érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó használata.
- Széles körű szókincs kialakítása, a hiányok kompenzálása átfogalmazással, vagy elkerülő stratégiák alkalmazásával.

Szövegfajták, szövegforrások:

- leírások,
- képleírások,
- témakifejtés,
- elbeszélő szöveg,
- érveléssor,
- előadások,
- prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján),
- projektek bemutatása,
- hallgatóság előtti megnyilvánulás (előadás iskolában, szórakoztatás, bemutató, stb.)
- párbeszéd és társalgás,
- nyilvános viták és eszmecserek,
- telefonbeszélgetés,
- informális tolmácsolás ismerősöknek,
- elpróbált szerep eljátszása,
- versek,
- dalszövegek

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- minden részletükben megérteni hosszú és összetett szövegek széles körét;
- határozza meg gyorsan bármilyen szöveg tartalmát és fontosságát, találja meg a lényeges részüket;

- értse meg a szöveg részleteit, ismerje fel az attitűdöket és érzéseket;
- legyen képes az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációinak megértésére.

Fejlesztés tartalma

- Hosszú és összetett szöveg részleteinek megértése.
- Magánjellegű vagy tanulmányokhoz kapcsolódó szövegek megértése.
- Társadalmi, tanulmányi és magánéletben előforduló autentikus szövegek megértése.
- Időnkénti szótárhasználattal bármilyen levelezés, gépekkel/eljárásokkal kapcsolatos összetett útmutatás megértése.
- Hírek, cikkek és beszámolók gyors átolvasása bármilyen témakörben annak eldöntésére, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni.
- Hosszú és összetett szövegekben a lényeges részletek megtalálása.
- Az adott feladat megoldásához szükséges információk kikeresése a szövegből.
- Az apró részletek, érzések, attitűdök, valamint a burkolt és kifejtett vélemények felismerése.
- Számos szövegfajta felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
- Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.

Szövegfajták, szövegforrások:

- utasítások,
- instrukciók,
- összetett használati útmutatók,
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfűzet),
- tájékoztató táblák,
- utcai- és filmfeliratok,
- játékszabályok,
- hagyományos és elektronikus levelek,
- elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb.,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- internetes honlapok,
- internetes fórumok hozzászólásai,
- ismeretterjesztő szövegek,
- képregények,

- tantárgyakkal kapcsolatos tudományos szövegek,
- cikkek,
- publicisztikai írások,
- elbeszélő szövegek,
- modern szépirodalmi szövegek,
- forrásirodalom

5. Értékelési rendszer

Értékelési szempontok: minden készséget, és a nyelvhelyességet külön-külön értékelünk.

Az értékelés módjai:

- önértékelés (Portfolio)
- társértékelés (pár-, csoportmunkában)
- szóbeli értékelés
- írásbeli, főleg ösztönző-formáló (formatív) értékelés
- minősítő-szelektáló (szummatív)
- összegző-lezáró értékelés (osztályzás)

6. Kimeneti szint

A fejlesztés várt eredménye: C1 nyelvi szint.

- A tanuló megért igényesebb és hosszabb beszédeket a különböző típusú szövegek széles körében akkor is, ha nem világosan tagoltak, és az összefüggésekre csak utalnak, de azokat nem fejtik ki. A rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli.
- A tanuló folyékonyan és természetes módon fejezi ki magát, anélkül hogy feltűnően gyakran keresgélne a szavakat. Társasági és szakmai célokra rugalmasan és hatékonyan használja a nyelvet. Pontosan megfogalmazza gondolatait és véleményét, és azokat más beszélők gondolataihoz kapcsolja.
- Összetett témákat világosan és részletesen mutat be úgy, hogy az egyes alpontokat összekapcsolja, a szempontokat kifejti és a végén mondandóját megfelelő befejezéssel lekerekíti.
- A tanuló megért hosszú, összetett, tényszerű és irodalmi szövegeket, és észleli a stílusbeli különbségeket. Megérti a szócikkeket és a hosszabb műszaki leírásokat akkor is, ha nem kapcsolódnak az érdeklődési köréhez.
- A tanuló több műfajban világos, jól szerkesztett, részletes szöveget alkot, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket. Összetett témáról levelet, esszét vagy beszámolót ír, és a fontos szempontokat kiemeli. Megválasztja az olvasónak megfelelő stílust.
- A tanuló nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga szintjének és követelményének.

7. Függelék

Az alábbi táblázatok az egyes KER szintekhez rendelt tartalmazzák azon kommunikációs eszközöket és fogalomköröket (nyelvi eszköztár), amelyeknek megvalósítására az adott szinten lehetőség van.

A kommunikációs eszközök csoportosítása a következő:

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

A fogalomkörök az alábbi viszonylatok kifejezésére szolgálnak:

1. Cselekvés, történés, létezés
2. Birtoklás
3. Térbeli viszonyok
4. Időbeli viszonyok
5. Mennyiségi viszonyok
6. Minőségi viszonyok
7. Logikai viszonyok

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Megszólítás	Entschuldigung...
Köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
Köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!
Bemutatkozás, bemutatás	Ich heiße Martin. Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.
Megszólítás	Entschuldigung, ich gehe jetzt.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? Was fehlt dir? Ich habe Halsschmerzen.
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten. Gute Besserung! Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.
Személyes levélben megszólítás, elköszönés	Lieber Karl! herzlichst Deine..., viele Grüsse
Együttérzés és arra reagálás	Mein Beileid. Danke.
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Hála	Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.
Sajnálkozás	Es tut mir Leid!
Öröm	Ich freue mich, dass.../ Toll! Es freut mich, dass...
Elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima, dass.. Schade, dass...
Csodálkozás	Oh, das ist aber schön! Das kann doch nicht wahr sein!
Remény	Ich hoffe, du kannst kommen!
Félelem	Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.
Bánat	Schade, dass...
Bosszúság	Das ist aber schlimm!
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Véleménykérés és arra reagálás	Magst du Mathe? Ja. Meiner Meinung nach ist die Aufgabe zu schwer. Sind Sie damit einverstanden, dass?
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
Egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Das stimmt aber nicht! Er ist anderer Meinung, das weiß ich!
Tetszés, nemtetszés	Das finde ich gut / blöd/ toll! Das gefällt mir.
Ellenvetés és visszautasítása	Sie haben Recht, aber... Sie mögen Recht haben aber trotz dem....
Akarat, kívánság, képesség	Ich will..., Ich will das nicht. Ich möchte..., Ich möchte nach Hause gehen. Ich kann..., Ich kann jetzt mitgehen. Ich soll pünktlich zu Hause sein.
Ígéret	Ich mache das schon!
Szándék, terv	Ich will / werde schnell abwaschen.
Dicséret, kritika, szemrehányás	Toll! Echt! Blödsinn! Konntest du wirklich nicht früher kommen?!

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist mein Bruder. Meine Mutter ist schön.
események leírása	Zuerst erreichten wir den Berg, dann sind wir hochgestiegen, und zum Schluss haben wir die Burg besichtigt.
Információkérés, információadás	Wie ist das Zimmer? Prima. /Wie alt bist du? 12. Können Sie mir bitte sagen....?
Igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht kein, doch Ich habe kein Geld. Doch, ich spiele auch!
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht).
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht.
Emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) daran, dass (ob).....
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Kérés	Ein Buch, bitte! Gibst du mir ein Buch, bitte?
Tiltás, felszólítás	Öffne die Tür, bitte! Kommt spielen!
Javaslat és arra reagálás	Möchtest du einen Tee? Ja, gerne! Können wir gehen?
Meghívás és arra reagálás	Kommst du? Ja. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.
Kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.
Reklamálás	Entschuldigung ich habe ein Problem
Tanácskérés és adás, ajánlattétel	Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor,...
Segítség felajánlása, elfogadása	Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon.
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte? Sag es noch einmal!
Nem értés	Ich verstehe nicht.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?
Beszélgéti szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás	Dabei fällt mir ein, Darf ich hier hinzufügen.....
Megerősítés	Ja, aber natürlich. Völlig recht.
Körülírás, példa megnevezése	Das ist also ein Gegenstand, der

Cselekvés, történes, létezés kifejezése	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség,	Präteritum	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule.
		Perfekt	Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
		sich-Verben	Ich freue mich.
Birtoklás kifejezése	személytelenség	es	Es ist warm. Es schneit.
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen gehören + D.	Das ist meine Familie. Dieses Fahrrad gehört mir.
		von, -s	Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!
Térbeli viszonyok	irányok, hely- meghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		Präpositionen mit dem Akkusativ	Kommen Sie die Strasse entlang!
		Präpositionen mit dem Dativ	Die Zeitschriften sind bei meiner Freundin.
Időbeli viszonyok	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
		időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser,, voriger gegen
	időtartam	Wie lange? von ... bis seit	Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.

Mennyiségi viszonyok	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert	Der vierte auf dem Foto bin ich.
Minőségi viszonyok		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinaton)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
	használtság	so..., wie als	Er ist nicht so groß, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.
Modalitás		möchte können, wollen mögen, dürfen	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ Dativ, Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Logikai viszonyok	alárendelések	Kausalsatz Objektsatz Temporalsatz	Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben. Ich weiß (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist. Als ich jung war,... Immer wenn ich hier bin, gehe ich ins Schwimmbad.
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók névmások		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, mir, dir dieser man
Függő beszéd	jelen időben		Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.